

หนอนยักษ์จอมเขมือบขยะพลาสติก

นพวรรณ สระแสงดา

ห้องปฏิบัติการทดสอบการสลายตัวทางชีวภาพของวัสดุ

ศูนย์พัฒนาและวิเคราะห์สมบัติของวัสดุ

ขยะพลาสติกเป็นปัญหาของหลายประเทศทั่วโลก เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมการบริโภคของประชาชน รวมทั้งการนำพลาสติกมาใช้เป็นผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในรูปแบบต่างๆ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastic) ที่มีอายุการใช้งานสั้นถูกทิ้งเป็นขยะอย่างรวดเร็ว และพลาสติกเหล่านี้ก็กลายเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม จากข้อมูลขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2561 ประเทศไทยมีขยะพลาสติกประมาณ 2 ล้านตันต่อปี สามารถนำเข้าสู่ระบบรีไซเคิลประมาณ 0.5 ล้านตัน (ส่วนใหญ่เป็นขวดพลาสติก) ขยะพลาสติกที่เหลืออีกประมาณ 1.5 ล้านตัน เช่น ถุงพลาสติก แก้ว กถ่อง ถาด เป็นต้น บางส่วนมีการกำจัดอย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการกำจัดแบบเทกองหรือเผา ลักลอบทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติทั้งน้ำจืดและน้ำทะเล รวมถึงการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรงซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติก (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2563)

ที่มา: <https://www.bbc.com/thai/international-61763694>

นักวิทยาศาสตร์ชาวออสเตรเลียค้นพบ หนอนยักษ์ หรือ ซูเปอร์เวิร์ม (Superworms) ชื่อทางวิทยาศาสตร์ *Zophobas morio* ซึ่งเป็นหนอนด้วงชนิดหนึ่งที่พบในอเมริกากลางและในบางพื้นที่ของอเมริกาใต้ ว่าภายในลำไส้มีเอนไซม์ที่มีความสามารถย่อยสลายโพลีสไตรีนและสไตรีน ซึ่งเป็นสารประกอบใน ผลิตภัณฑ์พลาสติกหลาย

ชนิด เช่น กล่องพลาสติกบรรจุอาหาร ชิ้นส่วนรถยนต์ และฉนวนกันความร้อน ได้มากถึง 8 เท่า เมื่อเทียบกับ หนอนนก (Mealworms) และหนอนแว็กซ์ (Waxworms) ที่ค้นพบไปก่อนหน้านี้ เนื่องจากตัวหนอนยักษ์มีขนาดใหญ่กว่าหนอนนกถึง 1.5 เท่า ซึ่งหนอนยักษ์ตัวที่กินพลาสติกเป็นอาหารยังสามารถมีวงจรชีวิตที่สมบูรณ์ กลายเป็นดักแด้และตัวเต็มวัยได้ ในอนาคตหนอนยักษ์อาจจะกลายมาเป็นทางเลือกหนึ่งในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก

อย่างไรก็ตามไม่ว่ามนุษย์จะค้นพบสิ่งมีชีวิตต่างๆ หรือใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก ปัญหาเหล่านี้ก็คงยังไม่หมดไปอย่างแน่นอนหากไม่มีการกระตุ้นสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ให้ความร่วมมือช่วยกันแยกขยะก่อนทิ้ง และลดการใช้พลาสติกที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันกันอย่างจริงจัง

ที่มา:

SD Thailand. 2020. พบหนอนยักษ์ชอบกินพลาสติกนักวิจัยเตรียมเสิร์ฟเมนูเด็ดแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.sdthailand.com/2020/07/superworms-can-eat-plastic/>.

BBC New Thai. 2022. หนอนยักษ์ที่กินพลาสติกอาจช่วยปฏิวัติการรีไซเคิลได้. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/international-61763694>.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2563. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://www.onep.go.th/ขยะพลาสติก>.

